

Manifest de la Federació Galeusca arran de la publicació del 'Manifiesto por una lengua común'

11 de juliol de 2008

Davant el discurs pretesament homogeneïtzador i centralista que subjau en el "Manifiesto por la lengua común", la Federació d'Associacions d'Escriptors GALEUSCA manifesta que:

1. La realitat plurilingüe que conforma i dóna existència a l'estat espanyol, lluny de ser entesa com una "asimetria" o deficiència per se, reproduïx de manera transparent una diversitat lingüística i cultural comuna a la majoria d'estats que conformen l'Europa plurilingüe.
2. El gallec, l'èuscar i el català no són "invents" d'ara, sinó llengües que van ser normals en els seus territoris i societats respectius durant centenars d'anys. La seva desnormalització, la seva pèrdua d'usos públics, no es van produir de manera "natural", sinó per invasió de la llengua que fou decretada com oficial de l'estat, sense cap consulta ni acord previs.
3. L'article 3 de la Constitució espanyola garanteix la presència d'aquesta llengua comuna per a tots els habitants de l'estat, mitjançant l'exigència a tots els ciutadans de l'obligació de conèixer el castellà. Tots els ciutadans de Galícia, d'Euskadi i dels Països Catalans assumeixen a la pràctica aquesta exigència, ja que no hi ha cap persona que no tingui una bona competència en castellà, independentment que el tinguin com a primera llengua o com a segona. En canvi, pel que fa al gallec, a l'èuscar i al català, la legislació no preveu l'obligació de ser coneguts en els seus respectius territoris, cosa que estableix una asimetria en els drets lingüístics dels ciutadans que volen exercir el dret, que se'ls reconeix, a usar-los.
4. El gallec, l'èuscar i el català també són llengües oficials en els seus territoris, que és el mateix que dir que són les llengües pròpies d'aproximadament el 40% de la població de l'estat espanyol. Aquests codis lingüístics diferents del castellà, legítims i en els quals es reconeix el recorregut i l'expressivitat d'un poble i d'una cultura, són instruments de comunicació igualment "democràtica", eines de relació interpersonal útils i necessàries per a la societat que les sustenta.

5. El dret a l'ús públic, en totes les instàncies, de la llengua pròpia està reconegut en totes les legislacions democràtiques del món. En l'àmbit europeu, cal que recordem la Carta Europea de les Llengües Regionals o Minoritàries (aprovada i ratificada per l'estat espanyol) o la Declaració Universal de Drets Lingüístics, aprovada per unanimitat pel Congrés dels Diputats.

6. La visió anul·ladora que de l'enriquidora realitat plurilingüe espanyola es transmet des del Manifiesto ens fa pensar en la similitud de tesis de l'etapa franquista; un estat, una llengua i, conseqüentment, reforçar els plantejaments diferenciadors entre ciutadans de primera i de segona per raons de llengua. La competència plurilingüe, també per als ciutadans espanyols nascuts en comunitats autònomes amb una única llengua oficial, sempre serà una clau que obri el món, que obri les fronteres del respecte per l'altre des de la interpretació d'una relació d'equitat entre els éssers humans, independentment del seu lloc de naixement, de residència i de llengua pròpia. A més, el Manifiesto parteix d'una premissa que no es correspon amb la realitat, ja que en cap cas el castellà no corre cap perill en tot el territori de l'estat.

7. L'aprenentatge de les llengües, a més de la pròpia, ha de ser entès sempre en sentit positiu i com a sinònim d'enriquiment de l'individu, ja que l'aprenentatge plurilingüe estimula l'expressivitat i el coneixement de les persones. En el cas de Galícia, Euskadi i els Països Catalans és imprescindible que la població sigui competent en les dues llengües oficials, a fi que cadascú pugui decidir lliurement quina d'elles farà servir en els diferents àmbits i situacions. És a dir, la doble competència és imprescindible per garantir la llibertat lingüística.

8. Per tal de garantir aquesta utilització lliure de les llengües calen mesures sorgides d'una política lingüística adequada. És a dir, per garantir els drets que tenim també els parlants del català, èuscar i gallec es necessiten polítiques lingüístiques que creïn les condicions per exercir-los, tal i com va dictar el Tribunal Constitucional en la sentència 334/1994 quan "avalava un tracte desigual, que no discriminatori, per a les dues llengües oficials en funció del caràcter propi d'una d'elles que precisa d'una acció normalitzadora que ha d'implicar, necessàriament, accions de suport singularitzat".

9. Les polítiques lingüístiques aplicades a l'àmbit educatiu en les anomenades comunitats bilingües, tenen com a objectiu aconseguir que l'alumnat assoleixi una bona competència en les dues llengües oficials, independentment de quina sigui la llengua familiar. Per aconseguir aquest objectiu, cal desenvolupar planificacions lingüístiques que en garanteixin la consecució i que passen, necessàriament, per la utilització vehicular majoritària de la llengua més desfavorida socialment. I això, en lloc d'anar contra la llibertat lingüística és, precisament, una actuació imprescindible per garantir aquesta



llibertat lingüística.

10. Les escriptores i els escriptors gallecs, bascos i catalans PROCLAMEM la nostra voluntat de continuar escrivint en les nostres llengües i de contribuir al procés, inacabat, de la seva normalització com a dret humà, democràtic i pacífic al qual no renunciarem. Repudiem enèrgicament tots els intents d'EXCLUSIÓ que col·legues escriptors espanyols fan de les nostres llengües i lamentem que, en lloc de preocupar-se per la salut de l'espanyol a Puerto Rico, Costa Rica o els EEUU, es dediquin a combatre el més pròxim i asimètricament dicriminat.

Associació d'Escriptors en Llengua Catalana (AELC)
Asociación de Escritores en Lingua Galega (AELG)
Euskal Idazleen Elkarte (EIE)